

MID - TIJDSCHRIFT

MID-TIJDSCRIFT

uitgave Sectie G2-HKKL

december 1965

4e jaargang - nummer 4

Redactie

Luitenant-Kolonel E.Th. Poppe
Luitenant-Kolonel D.B.W. van Ardenne
Majoor A.J. Macville

Adres:

SCHOOL MILITAIRE INLICHTINGDIENST
Oranje Nassaukazerne
Harderwijk
telefoon: 03410-2741

.....

Het MID-Tijdschrift wordt functioneel gedistribueerd. De exemplaren behoren op de Sectie 2 aanwezig te zijn en dienen dus bij overplaatsing aan de opvolger te worden overgegeven.

.....

INHOUD

	Blz.
Ten afscheid	1
Een woord van erkentelijkheid	2
Communisme - deel VII	3
De politieke en strategische betekenis van Cuba voor het Caraïbische gebied - deel III	6
Praktijkervaringen uit infanteriegevechten	14
Aanval vanuit de beweging	15
Nine keys to the new Soviet strategy	16
We need an S2	17
Cuba and Pearl Harbor	18
Prisoner of war in retrospect - deel III	19
Ondervraging en afvoer van krijgsgevangenen binnen het legerkorps	20
Boekbespreking	24
Uit de tijdschriften	25
Enquête	28

TEN AFSCHIED

Op 1 december 1965 heb ik de militaire dienst verlaten. Ik heb sedert 1 september 1932 's Konings wapenrok gedragen en het valt mij zwaar afscheid te nemen van de grote kring van vrienden die ik in de strijdkrachten heb. Zwaarder nog valt mij het afscheid van de familie van inlichtingenmensen, waarvan ik er zovele zeer goed heb gekend en waarvan er zovele de School MID zijn gepasseerd bij hun opleiding. Ik hoop dat de vriendschapsbanden mogen blijven voortbestaan.

Tijdens mijn ambtsperiode als Brig S2, plv G2-1 LK en C-School MID is er op inlichtingengebied heel wat gebeurd. Het belangrijkste blijft evenwel, dat deze dienst thans als essentieel wordt beschouwd en als zodanig wordt erkend. De zonodige contacten zijn stevig aangehaald en ondanks vele personeelsmutaties kan de dienst met vertrouwen de toekomst tegemoet zien, daar deskundig en enthousiast personeel beschikbaar is, dat op onbaatzuchtige wijze zijn beste krachten aan onze dienst geeft.

Veel aandacht heb ik aan ons blad mogen besteden en ik ben overtuigd dat het een belangrijke plaats moet blijven innemen. Het moet mij wel van het hart dat slechts weinigen daarin een aandeel leveren. Ik roep U als laatste appèl mijnerzijds op: help mee ons eigen blad te blijven voorzien van goede copy.

Tot slot wil ik U dank zeggen voor de ondervonden kameraadschap en de grote mate van vertrouwen, die ik altijd van U heb mogen ondervinden. Ik wens U en allen die U dierbaar zijn het allerbeste voor de toekomst. Moge de Inlichtingen Dienst een voorspoedige vaart tegemoet gaan in haar dienende taak voor de strijdkrachten, wier taak het is onze Vrijheid te verzekeren.

E.Th. Poppe
Lnt-Kol b.d.

EEN WOORD VAN ERKENTELIJKHEID

Sinds de vorige uitgave van ons MID-tijdschrift hebben twee van de drie redactieleden hun werkzaamheden als zodanig neergelegd. Voor de Luitenant-Kolonel E.Th. Poppe was dit het gevolg van zijn dienstverlating per 1 december 1965 en voor de Luitenant-Kolonel D.B.W. van Ardenne wegens zijn overplaatsing per 1 november 1965.

Wij zijn grote dank verschuldigd aan de Overste van Ardenne voor zijn bereidwilligheid om ondanks zijn talrijke andere bezigheden, ons adviezen te geven, de concept-exemplaren van ons MID-blad door te lezen op onjuistheden en zo nodig te voorzien van aanvullingen. Daarom danken wij de Luitenant-Kolonel van Ardenne voor al zijn inspanning voor ons tijdschrift en wensen hem in zijn nieuwe functie veel succes en veel genoegen. Verder hopen wij dat hij op die plaats net als in het verleden nog veel zal kunnen en willen doen aan het propageren van een juiste instelling op inlichtingen- en veiligheidsgebied, zowel bij de troep als bij staven en andere eenheden.

Aan de Overste Poppe danken wij niet alleen het ontstaan van het MID-blad, maar ook het handhaven daarvan toen bepaalde instanties uit zuinigheidsoverwegingen trachtten ons tijdschrift te doen verdwijnen. Naast deze min of meer incidentele krachttoeren, zorgde de Luitenant-Kolonel Poppe vanaf het begin in 1962 tot nu toe, persoonlijk voor het grootste deel van de inhoud van ons blad. Zijn bijdragen bestonden uit vele zelf geschreven artikelen en nog meer uittreksels of samenvattingen van de belangrijkste inlichtingen-publicaties in de Nederlandse en buitenlandse pers. Hij was daardoor een goed voorbeeld van onze MID-spreuk "In tenebris lucens". Dat hiervoor per MID-nummer vele tientallen uren studie nodig waren, zal iedereen, die met dit soort werk te maken heeft gehad, uit ervaring weten.

Dat wij verderop in dit blad een enquête inluiden om ideeën te verzamelen hoe nu verder te gaan met ons MID-tijdschrift, is dan ook in genen dele kritiek op het beleid van de Overste Poppe, maar juist een poging om een reële oplossing te vinden voor het enorme hiaat dat hij achterlaat.

Wij wensen de Luitenant-Kolonel Poppe en zijn gezin een goede gezondheid en vele, vele jaren plezier van het zo wèlverdiende pensioen. Dat de omstandigheden hem hebben genoopt om de dienst te verlaten, kunnen wij slechts voelen als een groot verlies voor de Koninklijke Landmacht in het algemeen en voor ons MID-blad in het bijzonder. De talrijke vrienden van de Overste Poppe, zowel in als buiten de strijdkrachten, zullen hem zeker niet vergeten.

Hoe in de vervanging van deze twee redactieleden zal worden voorzien, was op het tijdstip dat dit afscheidswoord werd geschreven, nog niet beslist door G2-HKKL. In het eerstvolgende nummer hopen wij de voltallige, nieuwe redactie te kunnen bekendmaken.

Maj A.J. Macville

COMMUNISME - DEEL VII

door Kapitein D. Stevens

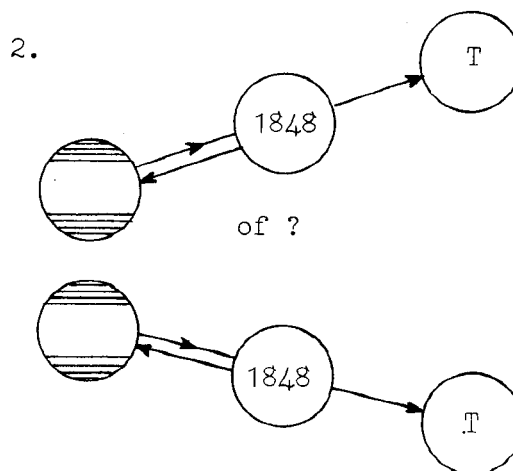
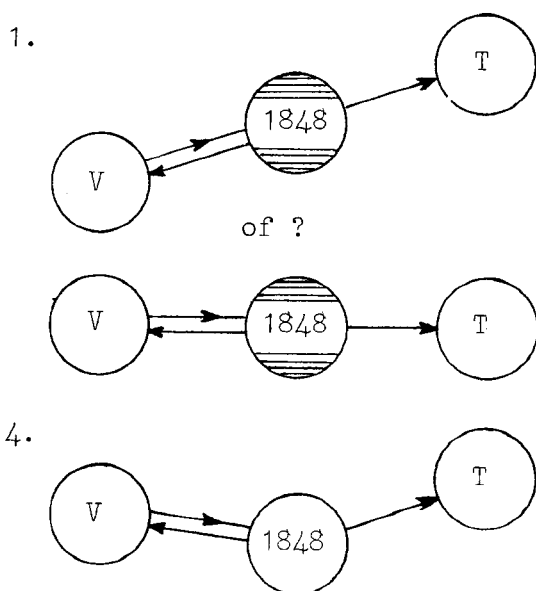
Hoofdpijnen der critiek op het Marxisme

Er zijn stellig even veel critische werken over het Marxisme gepubliceerd als er in positieve zin over zijn geschreven. Men zal bij het lezen van de vorige hoofdstukken, waarin, zoals uitdrukkelijk is gesteld, uitsluitend de leer van Marx en Engels werden weergegeven zoals zij die zelf verkondigden, reeds tot bepaalde evidente critische conclusies zijn gekomen. Het is niet onlogisch dat er zoveel kritiek op het marxisme is geopenbaard. Omdat de plaatsruimte hiertoe te beperkt is en omdat de meeste lezers al in brede zin met de critiek doordrongen zijn, zullen wij ons dit maal beperken tot het aangeven van enige hoofdpijnen en wellicht het openen van enige nieuwe gezichtspunten. De critiek op de latere vormen van Marxistische filosofie, het huidige communisme, zal later aan de orde komen, terwijl het gedeelte dat de navolgers ertoe hebben bijgedragen zal worden behandeld in de nog komende beschrijvingen van de wisselende partijlijn.

Het Marxisme pretendeerde wetenschappelijk historisch juist en zelfs empirisch te zijn. Het redeneerde, op het historisch toneel van de tweede helft der vorige eeuw staande, terug naar het verleden en trok de lijn der historie door naar de toekomst. Hierbij doen zich vier hoofdmogelijkheden voor om filosofisch af te wijken:

1. De historie van het verleden (v) lag anders dan men aannam.
2. Het standpunt van het midden der vorige eeuw (1848) lag in de historie op een andere plaats dan men dit zelf stelde.
3. Beide lagen anders dan men aannam, hetgeen zou kunnen voortkomen uit een door een doctrinair standpunt gekleurde visie.
4. De lijn, die men recht door projecteerde van verleden via het midden der vorige eeuw naar de toekomst, moet niet recht worden doorgetrokken, doch onder een hoek, bijvoorbeeld door de wetmatigheid van actie en reactie.

Het gevolg is, dat, indien een of meer van bovengenoemde fouten worden gemaakt, de toekomst (t) op een geheel andere plaats blijkt te liggen, ergo het toekomstbeeld geheel anders zal blijken te zijn, dan men verkondigt. Hieronder worden de logistische mogelijkheden 1, 2 en 4 schematisch weergegeven.

Van deze mogelijkheden uitgaande kunnen wij gaan bezien welke fouten het marxisme in grote lijnen gemaakt heeft.

De huidige wetenschappelijke kennis van de historie overtreft vele malen die van 1848. Het arkadia van Marx en Engels, de oergemeenschap, is wetenschappelijk niet aanwijsbaar blijkens de huidige stand van o.a. archeologische, historische en sociologische bevindingen. Het schema van het goede begin, de sacrale toekomst en het tussenliggende tranendal is filosofisch niet nieuw. Men komt het ook tegen in het Christendom en verschillende andere Godsdiensten: het paradijs, de mensheid na de zondenva! en Gods Koninkrijk op aarde. Het marxisme is hier in feite "idealistisch" in tegenstelling tot wat het zich noemt: materialistisch.

De mogelijkheden tot erfelijke beïnvloeding van de toekomstige mens in communistische zin zijn zoals volgt uit de theorie van Mendel zeer beperkt, ondanks de pogingen van de eerder genoemde Lysenko om met semi-wetenschappelijke publicaties in een lippendienst aan Stalin dit waar te maken. Doch Mendel hield zijn eerst veel later beroemd geworden lezing pas in 1865.

Wetenschappelijk is een filosofie, die zich nog steeds baseert op de beperkte vorige eeuwse stand der wetenschap, niet te noemen. Zo vergat men ook de wetmatigheid, dat actie reaktie veroorzaakt. Toen Marx en Engels hun thesen tegen de sociale toestanden van de werknemers in de bedrijven verkondigden konden zij van Hegel weten, dat dit een verbetering ten gevolge moest hebben. Deze is ook gekomen. Om een praktisch voorbeeld te noemen: in Nederland verdient een ongeschoolde los arbeider in een staalfabriek per week f. 162,--, een militair arts die tot zijn 26e jaar heeft gestudeerd verdient omgerekend per week f. 187,--. De Verelendung van het proletariaat blijft dus weg.

Dit is de wijze waarop wij het Marxisme, dat zichzelf empirisch, wetenschappelijk en praktisch noemt, dienen te beoordelen: wat is er uitgekomen van de toekomst-doctrine. De proletarische wereldrevolutie is op dezelfde gronden achterwege gebleven.

Het is ook daarom, dat het huidige communisme, sedert 1905, niet zo snel geneigd is ergens in een niet-communistisch gebied sociale verbeteringen op basis van het gevestigde systeem te steunen, anders dan voor uitsluitend propagandistische doeleinden, en dan meestal nog zo onhaalbaar, dat er altijd nog een zekere rancune bij de werknemers overblijft, als de "eisen" die de CP heeft gesteld niet geheel worden ingewilligd.

Historisch onjuist blijkt ook de indeling der revoluties te zijn, die erbij zijn getrokken op de breuklijnen tussen de verschillende maatschappijvormen. Er zijn door alle tijden heen revoluties geweest en niet uitsluitend tussen bijv. de slavenhouders- en de feodale maatschappij of tussen de feodale- en de kapitalistische maatschappijvorm. En zo zij in deze overgangstijden vielen, waren dit evenmin steeds specifiek respectievelijk slavenoproeren of burgerlijk-democratische revoluties. Overigens - consequent geredeneerd - waarom zou er geen revolutie moeten zijn tussen de socialistische maatschappij en de communistische? Is hier de ijzeren wet van de Marxistische dialektiek dan niet meer van toepassing?

Op welke historische gegevens berust de steeds weerkerende klasse-indeling in twee klassen: slaven en slavenhouders, horigen en grootgrondbezitters, proletariaat en bezitters der productiemiddelen? De Romeinse maatschappij kende vijf sociale klassen, in de feodale maatschappij vormen de ambachtslieden en ook de handelaars in aantal niet te verwaarlozen klassen. In de "kapitalistische" maatschappij de laatsten eveneens. Er is in ieder geval steeds sprake geweest van een derde of middenstand, die stellig niet aan het einde van de door Marx en Engels zo streng gescheiden maatschappijvorm ofwel bij de ene ofwel bij de andere door hen genoemde groep zijn gaan behoren.

De gehele opbouw van de theorie betreffende kwaliteit en kwantiteit is ook zeer discutabel. Zijn het de geleidbaarheid voor warmte en andere "kwantitatieve" eigenschappen, die zorgen dat iets bijv. het metaal koper is. Kan men door deze

eigenschappen te wijzigen de kwaliteit veranderen, dus bijv. koper wijzigen in platina, of zijn pas de kwalitatieve eigenschappen anders wanneer het geen koper maar platina is?

Is de maatschappij thans socialer door de kwantitatieve toename van het proletariaat - voor welk socialer worden in kapitalistisch verband door Marx en Engels overigens geen plaats werd ingeruimd - of is de macht van de werknemers relatief veel meer toegenomen dan hun aantal?

De Marxistische staatstheorie beperkt zich tot de stelling, dat de politieke macht voortkomt uit de economische macht, uit de vraag wie de bezitter der productiemiddelen is. De politieke macht kan echter evenzeer voortkomen uit andere grondslagen zoals godsdienstige of militaire. De staat zou in dit verband het instrument der klasseheerschappij zijn. In de democratie spelen echter verschillende klassen een rol en zoals bijv. in Nederland zelfs vertikaal gepluraliseerde groepen, die door de klassen van "hoog" tot "laag" hetzelfde belang hebben, bijv. een confessioneel belang.

Zodra de werknemers niet meer in dienst zouden zijn van de "uitbuiters" doch "voor zichzelf" zouden werken, zou de arbeidsproductiviteit veel groter worden volgens de Marxistische doctrine. In de sovjet gebieden is dit systeem gerealiseerd: in de sovjet bezettingszone van Duitsland bijv. noemt men een bedrijf meest VEB (Volkseigener Betrieb), een landbouwbedrijf in de sovjet Unie heet meestal Kolchoz - een collectieve onderneming. Het opmerkelijke is dat de arbeidsproductiviteit in deze "volkseigen" en collectieve bedrijven geringer is dan in de ver ontwikkelde "kapitalistische" landen. In de praktijk geeft de werknemer er geen blijk van te gevoelen dat hij in die gevallen "voor zichzelf" werkt.

Van de genoemde concentratie en accumulatie van kapitaal en productiemiddelen is in de moderne kapitalistische landen minder te bemerken dan in de sovjet gebieden, waar immers de grootste vorm van monopolie heerst, n.l. bijna alle kapitaal en productiemiddelen in handen van één en wel in die van de staat. Staatsmonopolisme dus. Wie hier de macht bezit is wederom één klasse. Deze macht dan overwegend voortkomend uit politieke (en niet economische) gronden. De machtsbezitters vormen wat Milovan Djilas noemt: "de nieuwe klasse".

In de sovjet unie bestaat een veel uitgebreider kloof tussen de salariëring van de leidende klasse en de werknemers dan in de moderne westelijke staten tussen "bourgeoisie" en "proletariaat". Is er eigenlijk nog wel een groot percentage proletariaat in de moderne westelijke landen? Wie bezit er hier nog uitsluitend zijn "proles", zijn kroost. Iedere arbeider bezit in Nederland op de eerste plaats een sluimerend kapitaal in de vorm van ouderdoms-, ziekte-, werkeloosheid- en bijstandsvorzieningen, voor hem gespaard door zijn werkgever en door hemzelf. Voorts bezit hij steeds een meer of minder uitgebreid aantal luxe goederen en veelal een spaarbanksaldo.

Ook de theorie van de uitbuiting via de meerwaarde blijkt niet houdbaar. Het risico en de kapitaalsrente van de investeerders zijn hierbij niet inbegrepen - geen enkele werknemer zou er genoeg mee nemen indien het bedrijf ophield lonen te betalen zodra dit geen winst meer maakte.

Het aantal mede-eigenaars van het kapitaal en de productiemiddelen is in het westen zeer uitgebreid. Behalve de door de bedrijven steeds meer verstrekte "bedrijfsaandelen" of winstaandelen, neemt ook het aantal aandelenbezitters blijkens recente publikaties van de Nederlandse vereniging voor de effectenhandel onder vrijwel alle lagen van de bevolking sterk toe - en een aandeel is immers het bewijs van deelname in het kapitaal ener N.V. Het is juist bij deze uitgesproken "kapitalistische" gang van zaken, dat de werknemer belang heeft bij de arbeidsproductiviteit. De door Marx en Engels vermeende noodzaak tot een revolutie ter verbetering van de door hen in het midden der vorige eeuw gesignaleerde misstanden, blijkt in de historie zoals deze zich heeft ontwikkeld, volkomen afwezig, zelfs ongewenst.

Vóór 1917 was Rusland de vijfde industriële natie in de wereld, thans (pas in 1960 bereikt) de tweede. Hoe komt het, dat deze staat, ondanks zijn grotere bevolking en grotere grondstoffenreserves dan de eerste industriële natie de VS, eerst nu de tweede plaats heeft bereikt en geen gelijke tred heeft gehouden met de ontwikkelingen in de westelijke wereld? Dit is te wijten aan twee belangrijke factoren: 1e de revolutie, 2e het sovjet systeem. Om een voorbeeld te noemen: de productie van ruw ijzer in Rusland had pas in 1927 hetzelfde niveau bereikt als het in 1913 had.

In het systeem zelve ondervinden de "ondernemer" (d.i. de staatsambtenaar belast met de leiding van een onderneming) noch de arbeider enig reëel blijvend voordeel bij een betere arbeidsproductiviteit. Het aantal vigerende voorschriften en evenzeer de falsificaties in de in te dienen productie-rapportages zijn zo uitgebreid, dat vrijwel niemand bereid is of zich genoodzaakt voelt enig niet door de partij gesanctioneerd risico te nemen voor het bereiken van een betere gang van zaken.

De "communistische" gemeenschap als einddoel wordt steeds meer naar de toekomst verschoven. Er is nog geen enkele aanwijzing dat dit einddoel, dat, zij het met enige ontsnappingsclausules (o.a. die van een oorlog), in het IIIe partijprogramma van de CPSU is gesteld op 1981, ook maar in enig detail bereikt is zoals Marx en Engels zich dit voorstelden. Hun leuze dat hun doctrine leidde "van de utopie naar de wetenschap" is door de praktijk 180 graden omgekeerd".

.-.-.-.-.-.

DE POLITIEKE EN STRATEGISCHE BETEKENIS VAN CUBA
VOOR HET CARAÏBISCHE GEBIED - deel III

door H.G.D. Eysink Smeets, luitenant ter zee der eerste klasse,
in het Marineblad nr 6 van aug 64

3. Een beschouwing van de toestanden in het Caraïbische gebied

a. Inleiding

Caribbean: heerlijke stranden, maanverzilverde nachten, steelbandgetokkel, felkleurig geklede, exotische vrouwen, toeristenparadijs.

Caribbean: rijke villawijken - arme krottenbuurten; vruchtbare grond - onverkoopte oogsten; sociale rechtvaardigheid - verzet tegen hervormingen; militaire junta - burgerpresident

Caribbean: in het noorden de VSA, in het Westen Centraal-Amerika, in het zuiden Zuid-Amerika, in het oosten de eilandenrij van Key West tot de Orinoco.....
Zoveel facetten, zoveel tegenstellingen.

Om de betekenis van Cuba tegen de achtergrond van dit gebied te kunnen schetsen volgt hierna een korte beschouwing omtrent de huidige situatie 27).

Daarbij zal niet nader worden ingegaan op de VSA, daar deze in het voorafgaande reeds herhaaldelijk ter sprake zijn gekomen.

b. Centraal-Amerika

De republieken, die - zich aaneenrijend - Noord- en Zuid-Amerika verbinden

27) Afgesloten 1 april 1964.

worden wel eens aangeduid als de "bananenrepublieken". Indien dan ook nog het woord "koffie" wordt genoemd, zijn niet alleen de belangrijkste inkomstenbronnen aangegeven, maar zijn tevens de economische zwakten dezer landen gesignaleerd.

Het Caraïbische gebied

1. Mexico	8. Panama	15. Haïti
2. Guatemala	9. Columbia	16. Dominicaanse Rep
3. Brits Honduras	10. Venezuela	17. Porto Rico
4. Honduras	11. Brits Guyana	18. Bahama eilanden
5. El Salvador	12. VSA	19. Kleine Antillen
6. Nicaragua	13. Cuba	20. Trinidad en Tobago
7. Costa Rica	14. Jamaïca	21. Ned. ABC-eilanden

Desalniettemin is de economische toestand in Mexico niet ongunstig. Dit land der Azteken wordt als een federatie reeds gedurende meer dan 40 jaren onafgebroken geleid door de Partido Revolucionario Institucional. Hierdoor is het land redelijk democratisch ontwikkeld, en zijn agrarische en industriële hervormingen goed op gang gekomen. Toch vormen de vele arme boeren nog steeds één der belangrijkste problemen van het land.

In de landbouw vormt maïs, in de mijnbouw zilver het hoofdprodukt. Het belangrijkste zijn echter de rijke petroleumvelden.

De Russische ambassade in Mexico-City is onevenredig groot (350-400 man) en vormt vermoedelijk met die te Montevideo de basis der communistische agitatie en propaganda in Latijns-Amerika.

Mexico heeft de regering van Fidel Castro wel erkend, maar houdt zich verre van het geschil tussen hem en de VSA. De verwachtingen zijn, dat de dit jaar te verkiezen president een meer uitgesproken anti-communistische en anti-Castro politiek zal gaan voeren.

Guatemala heeft nu reeds duidelijk stelling gekozen en de betrekkingen met Cuba verbroken. Over het algemeen is men in dit land veel radicaler sinds Dr Arbenz Guzman kans had gezien een communistisch regime te vestigen. In 1954 werd hij verdreven na een invasie o.l.v. overste Castillo Armas. Sindsdien regeren

zoveel mogelijk burgerpresidenten, waarbij het leger nauwkeurig toeziet en ingrijpt, wanneer naar zijn mening te zwak wordt opgetreden tegen de communisten 28). De Communistische partij is uiteraard verboden.

De economie berust in dit Indiaanse land 29) bijna uitsluitend op koffie. De plantages zijn genationaliseerd. Landhervormingen en industrialisatie komen langzaam op gang.

Guatemala verbrak op 1 januari 1964 de diplomatieke betrekkingen met Groot-Brittannië i.v.m. de eerste stappen tot onafhankelijkheid van Brits Honduras; zij meent op dit gebied aanspraken te kunnen doen gelden. Nu echter hebben de Engelsen aan deze kolonie beperkt binnenlands zelfbestuur verleend. Er is een constituerende vergadering gevormd, terwijl vóór maart 1965 algemene verkiezingen zijn toegezegd.

De zelfstandige republiek met dezelfde naam, Honduras, is voornamelijk bevolkt door Mestiezen en doet de naam van bananenrepubliek eer aan. Reeds enkele malen heeft een communistische samenzwering gepoogd de regering omver te werpen, laatstelijk op 31 januari 1964, waarbij Rood-China mede betrokken bleek te zijn. De Communistische Partij is in 1959 buiten de wet gesteld.

De huidige regering wordt gevormd door een militaire junta onder leiding van kolonel Osvaldo Lopes Arellano, die d.m.v. een staatsgreep in oktober 1963 verhinderde dat de liberale partij aan de macht zou blijven.

Men beweert, dat deze partij is geïnfiltreerd door Castro-gezinde en communistische elementen.

Het kleine El Salvador is geheel afhankelijk van koffie-export (78%). Ook hier treden de militairen op, zodra communisme de kop dreigt op te steken, laatstelijk op 25 januari 1961. Thans is een goede democratische regering aan het bewind onder leiding van president Julio Rivera. Met grote steun van de VSA worden de benodigde hervormingen ter hand genomen.

Na de verdrijving van de Trujillo-clan uit de Dominicaanse republiek is Nicaragua de laatste republiek in Latijns-Amerika, waar een familie het bewind voert t.w. de familie Somoza 30).

De eerste Somoza kwam met behulp van VS-mariniers aan de macht in 1963, momenteel regeert zijn vroegere privé-secretaris René Schick Gutierrez. Hun bestuur is sterk anti-communistisch, anti-castristisch en pro-VSA. De schommelingen van de wereldprijzen voor koffie en katoen houden de economische toestand labiel. Costa Rica vormt een vreemde enclave in deze Indiaanse wereld, doordat haar bevolking voor 90% uit blanken bestaat. Het heeft een van de sterkste democratische regeringen van Latijns-Amerika, zodat staatsgrepen ontbreken. In 1948 werd de Communistische partij verboden. Sinds 4 februari 1962 regeert de gekozen president Orlich.

Hoewel ook Costa Rica voor zijn uitvoer hoofdzakelijk steunt op koffie en bananen, is het land welvarender dan zijn nabuurlanden door een goede volkswikkeling 31) en industrialisatie.

In Panama is de bevolking weer donkerder getint met o.a. meer dan 50% Mestiezen. Oorspronkelijk was deze bananenrepubliek een provincie van Columbia. Toen in 1902 de VSA van de Columbiaanse regering geen concessie tot graven van het huidige Panamakanaal konden verkrijgen, steunden zij een provinciale onafhankelijkheidsbeweging zodanig, dat Panama in 1903 zich als zelfstandige staat kon afscheiden.

-
- 28) De laatste staatsgreep vond plaats op 30 maart 1963, waarbij de toenmalige minister van defensie, Kolonel Enrique Peralta Azurdia, president Ydegoras Fuentes na een ambtstermijn van 5 jaren verving.
- 29) 54% Indiaan, overigen meest Mesties.
- 30) Zij beschikt o.m. over plm 10% van de in cultuur gebrachte grond.
- 31) Slechts 18% is analfabeet.

Onmiddellijk werd een concessieverdrag 32) gesloten, waarbij aan de VSA voor eeuwig werd toegestaan een zône van 10 mijl breedte in beheer te houden ten behoeve van een kanaal en in die zône rechten overeenkomende met die van volledige soevereiniteit uit te oefenen. Panama krijgt hiervoor in ruil een vast jaarlijks bedrag. Daarnaast verdienen vele Panamezen grote sommen door arbeid en handel in de zône. Van deze gezamenlijke bedragen is de landseconomie sterk afhankelijk. Toch heerst er een krachtige anti-VSA stemming in Panama. Het prikkelt de bevolking, dat de soevereiniteit in de zône dan wel niet juridisch, maar toch zeker feitelijk is overgedragen. En hoewel de jaarlijkse vergoeding reeds enkele malen is verhoogd, is men hierover nog steeds niet tevreden 33). De recente onlusten vinden hierin hun oorzaken. Een beperkte elite, de z.g. "Rabi-blancos" 34) hebben met elkaar alle belangen in het land in handen. Hierdoor komen staatsgrepen niet voor. Momenteel regeert president Chiari, doch op 10 mei 1964 zullen nieuwe presidentverkiezingen plaats vinden. De toestanden zijn nog zeer feodaal, o.m. bezit minder dan 1% van de landeigenaren 50% van het land.

c. Zuid-Amerika

Toen Simon Bolívar de Caraïbische kusten van Zuid-Amerika in 1819 had bevrijd, stichtte hij de republiek "Gran Colombia". Reeds in 1830 viel deze uiteen in de republieken Ecuador, Venezuela en Columbia, van welke laatste in 1903 Panama zich weer afscheidde. Daarna ontwikkelde het stamland Columbia zich vrij ordelijk en gestadig tot na de 2e wereldoorlog. Sindsdien zijn meer dan 200.000 mensen slachtoffer geworden van een complete burgeroorlog tussen conservatieven en liberalen. Na een 4-jarige dictatuur van Rojas Pinillas (conservatief) van 1953-1957, greep het leger in en bracht de strijdende partijen tot elkaar.

Zij maakten een afspraak beurtelings het presidentschap te zullen bekleden en de belangrijkste staatsfuncties "fifty-fifty" te verdelen. De liberale Lleras Camargo regeerde dientengevolge van 1958 en werd 6 mei 1962 afgelost door de conservatieve Guillermo León Valencia.

De jaren van strijd hadden uiteraard een zeer ongunstige invloed op de economie van het land, dat zowel op het gebied van de landbouw, van de veeteelt als van de winning van mineralen zeer rijk is. Columbia is de 2e koffieproducent van Zuid-Amerika en 's werelds eerste vindplaats van smaragd.

Overvloedige financiële steun van de VSA en internationale hulpfondsen hielpen de moeilijke tijden doorkomen. De stabielere regering heeft nu vele maatregelen genomen, o.m. een drastische belastinghervorming en bestrijding van de omvangrijke, uit de burgeroorlog overgebleven roversbenden, die met steun van Moskou en Cuba het binnenland terroriseren. Men hoopt in 1965 een sluitende begroting te krijgen in een rustig land.

Ook in Venezuela is sinds enige jaren een stabilisering van het bestuur waar te nemen. Gedurende de 19e eeuw bestond het land in feite uit een verzameling domeinen, ieder met een lokale caudillo. Pas onder de dictatuur van Juan Vicente Gomez (1909-1935) wist de centrale regering haar macht over het gehele land geldend te maken. Deze centrale regering bestond echter uit de gebruikelijke kleine élitegroep, waartegen zich omstreeks de aanvang van de 2e wereldoorlog verzamelde de revolutionaire hervormingspartij "Acción Democrática". Een staatsgreep bracht de partij in 1945 aan de macht, doch Kolonel Marcos Ji-

32) Hay-Bunau Varilla verdrag.

33) In 1961 kwam men \$ 1,9 mln overeen. Men wil nu over een nieuw bedrag praten, waarbij men \$ 10 mln een goed uitgangspunt vindt.

34) Wilde vogels met wit vlees.

menez zag kans in 1952 hiervoor een militaire dictatuur in de plaats te stellen.

Sinds een hernieuwde staatsgreep in 1958 regeert de A.D. wederom door middel van president Romulo Betancourt en zijn recente opvolger Raúl Léoni. Beiden zijn voor het eerst in de Venezolaanse geschiedenis na regelmatige verkiezingen aan het bewind gebracht.

De economische mogelijkheden van Venezuela zijn zeer groot door de rijke petroleumvoorraden in de bodem. Indien de regering zou gelukken met de hulp der VSA de aangevangen hervormingsmaatregelen voort te zetten, zou het land een fraaie toekomst tegemoet kunnen gaan. Dit is uiteraard een schrikbeeld voor de uiterst linkse elementen in het land die met bewezen steun van Castro geen enkel middel schuwen om dit te voorkomen.

Hoewel feitelijk vallende buiten het Caraïbische gebied, is het toch goed een enkel woord te wijden aan Brits Guyana.

De Engelse regering heeft nog steeds niet kunnen besluiten deze kolonie de zo zeer gewenste volledige zelfstandigheid te verlenen, omdat de People's Progressive Party het land zeker tot een communistische staat zal omvormen. De PPP staat onder leiding van Cheddy Jagan 35), die premier is geworden van de met beperkt zelfbestuur begiftigde regering. Zijn echtgenote, Janet Rosenberg 36), is Minister van Binnenlandse Zaken. Maandenlange stakingen tengevolge van onenigheden tussen de vakbonden en de regering brachten het land in 1963 op de rand van een bankroet; sinds februari 1964 woeden weer onafgebroken stakingen en terreur. De VSA weifelt of zij hier hulp moet bieden, omdat anders de indruk wordt gewekt, dat zij Jagan steunen. De Sovjet-Unie en Cuba hebben de rol van goede vriend in de nood op zich genomen door het afsluiten van een aantal gunstige handelscontracten.

d. De Caraïbische eilanden

Behoudens een enkele uitzondering zijn de Caraïbische eilanden arm en niet in staat in eigen behoeften te voorzien. Pogingen om hen te bundelen strandden telkens weer, omdat de belangrijkste eilanden de boventoon wilden voeren, hetgeen de kleineren niet zonder meer accepteren.

Behoudens op Hispaniola heerst overal politieke rust.

De ABC-eilanden vormen als delen van het Nederlands Koninkrijk stabiele en welvarende eenheden. De eilanden tussen Trinidad en Porto Rico hebben allen nog in enige vorm binding met Frankrijk, Engeland, de VSA of Nederland. Na vele jaren van voorbereiding en mislukkingen zijn thans de kleinere Britse eilanden verenigd in de West-Indische Federatie met de hoofdstad Barbados. Jamaïca, Trinidad en Tobago werden in augustus 1962 zelfstandige leden van het Gemenebest. Porto Rico, dat weinig natuurlijke hulpbronnen heeft en een snel toenemende bevolking, is een zelfbesturend gemenebest binnen het verband der VSA. In dit verband zijn vele im- en exportfaciliteiten verleend, zodat industrialisatie op grote schaal plaats vond. Qua welvaart wordt Porto Rico in het Caraïbische gebied alleen nog maar overtroffen door Venezuela.

Het eiland Hispaniola, rijk aan mogelijkheden voor land- en mijnbouw, is gesplitst in de Dominicaanse Republiek en Haïti.

De Dominicaanse Republiek was gedurende meer dan 30 jaren in handen van de familie Trujillo. Nadat Generaal Rafael Trujillo in 1930 de macht had gegrepen, liet hij vele uitstekende hervormingen doorvoeren. Hoewel het bestuur tot zijn vermoordding in 1961 stabiel bleef, werd het steeds meer dictatoriaal en dus on-

- 35) Indiër, geboren in Br.G. in 1918 - richtte in 1950 PPP op, in 1953 premier - is uitgesproken communist.
- 36) Amerikaanse, gehuwd in 1941, opgeleid in Moskou, familie van VS-spion Rosenberg.

dragelijk. Daartegenover staat, dat het land thans weer bloot staat aan de wis-seling van regeringen tussen de civiele president en de militaire junta. Dit laatste type heeft op 25 september 1963 de macht overgenomen van de gekozen president Juan Bosch teneinde te voorkomen, dat de communistische elementen de overhand zouden krijgen.

De oud-Franse negerrepubliek Haïti verkoos in 1957 Dr François Duvalier tot president. Sindsdien zucht het land onder zijn schrikbewind, dat - door misbruik te maken van verkiezingen en buiten werking stellen van de Grondwet - in 1961 voor 6 jaar werd verlengd. Ballingengroeperingen zijn er tot nog toe niet in geslaagd met succes hiertegen op te treden.

De 690 Bahama-eilanden vormen tezamen een gebied, waar rust en orde heerst. Men houdt zich hier o.a. bezig met sponsvisserij. Op 1 januari 1964 werd een beperkt zelfbestuur toegekend ter voorbereiding op de verkrijging van een zelfstandige status binnen het Britse Gemenebest.

e. Samenwerking

Uit de voorgaande vogelvlucht door het Caraïbische gebied moge zijn gebleken, dat daar welvaart en politieke rust nog lang niet zijn bereikt.

Na de snelle economische ontwikkeling tussen 1945 en 1954 brak een steeds moeilijker wordende tijd aan, doordat de wereldmarktprijzen der voornaamste landbouwprodukten snel terugliepen. Maar de bevolking had inmiddels ontdekt, dat een hogere levensstandaard mogelijk was, dus bleef de drang daarnaar bestaan. Dit heeft de landen tot elkaar gebracht in een tweetal vrijhandelszônes met als doel:

- (1) het invoeren van een preferentiesysteem tussen de landen onderling;
- (2) een toenemende handel door toenemende export.

De Centraal-Amerikaanse vrijhandelszône, opgericht in 1961, omvat Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama. Mexico sloot zich niet aan, omdat het zich reeds in 1959 had verbonden met een aantal Zuid-Amerikaanse staten in de Latijns-Amerikaanse vrijhandelszône, de z.g. "ALALC" (Asociación Latino Americana de Libre Comercio).

De Verenigde Naties dragen in de economische ontwikkeling van Latijns-Amerika bij via een permanente Economische Commissie voor dit gebied, de "ECLA". De VSA hebben hun steun aan de onderscheiden landen sinds 1961 gebundeld in de "Alliance for Progress" (\$ 20 mln in 10 jaar) met als doel "to satisfy the basic needs of the people for homes, work and land, health and schools, and to meet Fidel Castro's hemisphere challenge on his own ground of economic reform". Een onderliggende bedoeling was, dat de Latijns-Amerikaanse landen besliste pogingen zouden doen zichzelf tevens te helpen. Daarom wordt de in het kader van dit programma te verstrekken financiële hulp eerst beschikbaar gesteld door de daarvoor opgerichte "Inter-Amerikaanse Ontwikkelings Bank", indien de begunstigde landen zelf ook bepaalde maatregelen nemen ter ontwikkeling van hun eigen land. Dit stuit nog op velerlei moeilijkheden, zodat het geheel nog geen succes kan worden genoemd.

Van een ander karakter is de reeds eerder vermelde Organisatie van Amerikaanse Staten, waarin met uitzondering van de koloniën c.q. de in Europees verband gebonden landen, alle onafhankelijke staten van Latijns-Amerika zich hebben verplicht tot een gemeenschappelijke afweer van iedere agressie en een vreedzame oplossing van onderlinge geschillen. Cuba was lid, doch werd in januari 1962 uit de organisatie gestoten. Reeds herhaalde malen hebben commissies van deze organisatie zeer positieve resultaten bereikt.

Verstreckende betekenis heeft ook de in maart 1963 afgelegde "Verklaring van Centraal-Amerika" gehad aan het einde van een bijeenkomst van de Presidenten van de landen der Centraal-Amerikaanse vrijhandelszône. Deze verklaring be-

helsde o.m.:

- (1) uitbouw van de vrijhandelszône tot een gemeenschappelijk Centraal-Amerikaanse markt en oprichting van een tolunie;
- (2) stichting van een Centraal-Amerikaanse Bank;
- (3) opstelling van een geïntegreerd economisch en sociaal ontwikkelingsplan;
- (4) gezamenlijke maatregelen tegen communistische agitatie en speciaal tegen iedere subversieve, van Cuba uitgaande actie;
- (5) ondersteuning van het Cubaanse volk in zijn strijd tegen alle inmengingspogingen van het communistische blok.

Tenslotte zijn de niet-onafhankelijke of in Europese staatsverbanden gebonden landen verenigd in de niet-politieke Caraïbische organisatie, die in 1960 tot stand is gekomen als opvolgster van de Caraïbische commissie, teneinde de samenwerking t.a.v. de economische en sociale ontwikkeling der betrokken gebieden te bevorderen.

4. Conclusies t.a.v. de strategische en politieke betekenis van Cuba in het Caraïbische gebied

a. De strategische betekenis van Cuba

De Cubaanse crisis heeft overduidelijk aangetoond wat de strategische betekenis is van een Cuba, waarop IRBM's en MRBM's staan opgesteld, niet alleen voor het Caraïbische gebied, maar voor de gehele wereld. Het tot nog toe bestaande kernevenwicht zou volledig zijn verstoord, doordat Russische raketten op deze wijze de VS-slagkracht voor een belangrijk gedeelte buiten gevecht zouden kunnen stellen. Met deze dreiging zou de Sovjet-Unie een chantagepositie hebben verkregen, van waaruit zij schier onbeperkte eisen zou kunnen stellen.

Staan op Cuba dergelijke wapens niet opgesteld, dan zakt het strategisch belang van Cuba aanzienlijk. Oorlogsbases zouden wel aanwezig kunnen zijn, doch het is niet waarschijnlijk, dat in een oorlog de VSA zó nabije vijandelijke bases lang ongemoeid zou laten. Daarom is ook de dreiging van Cuba voor het Panamakanaal en voor de scheepvaart in de Caraïbische zee zo gering.

In vreedstijd kunnen Cubaanse havens, zoals de thans in aanbouw zijnde vissershavens, worden gebruikt als bases voor Russische Polarisonderzeeboten, waardoor op een vroeger tijdstip een groter aantal van dergelijke boten voor de VS-kusten op post zal kunnen worden gebracht. Ook andere vlooteenheden en vissersschepen der Sovjet-Unie zullen door gebruik te maken van deze havens verlichting ondervinden van hun logistieke probleem.

Gezien de aantallen en uitrusting der Cubaanse strijdkrachten is het niet te verwachten, dat zij enige actie in het Caraïbische gebied zullen ondernemen. Daar komt nog bij, dat een dergelijke actie onmiddellijk aanleiding zou zijn voor het aangevallen land om gewapenderhand tegen Castro op te treden, waarbij het hulp zal vragen aan de OAS. De leden daarvan, waaronder de VSA, zullen in dat geval onmiddellijk bereid zijn die hulp te verlenen. Momenteel is een dergelijke gewapende actie rechtstreeks tegen Cuba om politieke redenen uitgesloten.

b. De politieke betekenis van Cuba

Het feit, dat Cuba als eerste land zonder hulp van buitenaf wist te breken met alle oude verhoudingen en resoluut de hervormingen aan te vatten, waar zovelen in Latijns-Amerika naar snakken, heeft in dat gebied een geweldige indruk gemaakt. Fidel Castro werd overal gezien als een held, wiens voorbeeld men maar al te graag zou willen volgen.

Toen echter successievelijk de overgang naar het communisme begon te blijken en de consequenties daarvan bekend werden, begonnen de leidende groepen in de diverse landen steeds meer in te zien, wat een revolutie à la Castro voor hen zou betekenen. Zij sloten zich derhalve vlot aan bij de anti-Castro-resoluties en -maatregelen, die in de OAS werden voorgesteld en aanbevolen 37).

De overigen - en met name de grote, arme volksmassa - bleven met ontzag opzien naar de man en het volk, die de VSA, "de kolos van het noorden", zó openlijk dorsten te trotseren. En niet in staat tot onderscheid tussen werkelijkheid en propaganda zien zij nog steeds in Cuba het voorbeeld, hoe met behulp van het communisme ook voor hen de welvaart bereikbaar zou kunnen worden.

Hiervan maakte het communisme natuurlijk op grote schaal gebruik om in het Caraïbische gebied steeds weer opnieuw de rust te verstoren. Ontevredenheidsgevoelens zijn zo gemakkelijk op te rakelen tot volkswoede.

Is het niet tegen de "beati possidentes", de kleine bezittende en heersende klasse, dan is het wel tegen de VSA. De terreuracties in Venezuela en Columbia en de recente relletjes in Panama zijn hiervan duidelijke voorbeelden.

Voor de VSA betekent de aanwezigheid van het huidige regime op Cuba het falen van de Monroe-doctrine 38). Aangepast aan de huidige tijd formuleerde President Kennedy hem thans als volgt: "It shall be the policy of this nation to regard any nuclear missile launched from Cuba against any nation in the Western Hemisphere as an attack by the Soviet Union on the United States, requiring a full retaliatory response upon the Soviet Union" 39). Een dergelijke "response" zouden de Latijns-Amerikaanse staten dan zeker accepteren en ondersteunen, maar een gewapenderhand ingrijpen op Cuba nú, zou alleen maar een sterke toename der anti-VS gevoelens tot gevolg hebben. Zoals de brandweer een grote brand bestrijdt, zo zou ook hier moeten worden opgetreden: Uitbreiding voorkomen en uit laten doven bij gebrek aan voedsel. De VSA hebben dat laatste wel als beleidslijn aangenomen, doch vele handelscontracten, die zowel met landen uit het oostelijke als het westelijke blok tot stand komen, verhinderen dat het vuur bij gebrek aan voedsel uitdooft.

Misschien dat ook de VSA thans bereid zullen zijn het roer om te gooien. Senator Fulbright, de voorzitter van de staatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, heeft hiertoe reeds de eerste stoot gegeven door op 25 maart 1964 in de Senaat te verklaren: "Nu de Amerikaanse politiek om onze bondgenoten van handel met communistische landen te weerhouden is mislukt, is er alle reden om de beperkingen, die wij onszelf hebben opgelegd, te herzien". Hier voegde hij nog aan toe, dat, nu de mogelijkheden tot omverwerping van Castro's regering door een militaire invasie of door economische wurging zijn uitgesloten, het bestaan van Cuba dient te worden aanvaard als "een lastige buur, die geen ontoelaatbaar gevaar oplevert".

Met uitzondering van Brits Guyana is het Caraïbische gebied nog behouden gebleven voor het Westerse kamp. Men zal echter, als bij brand, uitbreiding tegen elke prijs dienen te voorkomen, opdat de woorden van President Kennedy waarheid worden: "If all offensive weapon systems are removed from Cuba and kept out of the Hemisphere in the future under adequate verification and safeguards, and if Cuba is not used for the export of aggressive communist purposes, there will be peace in the Carribean" 40).

- 37) Alle L.A.-landen m.u.v. Bolivia, Brazilië, Chili, Mexico en Uruguay hebben de diplomatieke betrekkingen met Cuba verbroken.
- 38) N.a.v. tsaristische penetratie in het noordwesten van het Amerikaanse continent waarschuwde Pres. James Monroe op 2 dec 1823 de Europese grootmachten "dat wij iedere poging van hun zijde om hun systeem uit te breiden naar enig deel van dit (westelijk) halfmond zullen beschouwen als gevaarlijk voor onze vrede en veiligheid".
- 39) In de TV- en radiotoespraak op 22 okt 1962, waarin de VS-maatregelen tegen Cuba werden aangekondigd.
- 40) Uitgesproken 20 november 1962.

Literatuurlijst

- Cuba, anatomy of a Revolution door Huberman & Sweezy, Monthly Review Press, New York, 1961.
- Latin America between the Eagle and the Bear door Salvador de Madariaga, Hollis & Carter, London, 1962.
- De oude en nieuwe kommunisten. Een ideologische symbiose in Cuba door Dr K.W. Reinink, Internationale Spectator 17, 8 jan 1963.
- The Cuban Crisis: A strategic analysis of American and Soviet policy door Robert D. Crane, ORBIS, Volume 6, Winter 1963 no 4.
- The Cuban Crisis door Adolf A. Berle Jr, Foreign Affairs okt 1960.

.-.-.-.-.

PRAKTIJKERVARINGEN UIT INFANTERIEGEVECHTEN

overgenomen uit Wetenschappelijk Jaarbericht-1964

In de Duitse literatuur bezint men zich vaak op ervaringen uit de afgelopen oorlog en de waarde hiervan. Op infanteriegebied verscheen bij "Wehr und Wissen Verlagsgesellschaft" te Darmstadt het boek "Infanterie im Kampf", geschreven door Oberst Schuler en Oberst Strius. Aan de hand van uitgewerkte gevechtsberichten onderzoeken de schrijvers welke lessen uit de praktijkervaringen zijn te trekken. Enkele van deze ervaringen wil ik kort beschouwen in het licht van de moderne oorlogvoering.

- Steeds weer bleek, dat aanvallen ingezet na onvoldoende voorbereiding in de vorm van verkenningen en dergelijke beoordelingen van de toestand, in het bijzonder van terrein en vijand, mislukten. Deze mislukkingen veroorzaakten bij de infanterie onnodige en hoge verliezen. Tegenwoordig schijnen beweeglijkheid, diep doorstoten, bevelen uit het zadel, initiatief van lagere commandanten, sleutel tot succes. Snelheid staat bij alles op de voorgrond, ook snelheid van besluitvorming. Waar deze snelle besluitvorming meer wordt gebaseerd op intuïtie dan op feiten en meer op lichtvaardigheid dan op noodzaak, levert zij een groot gevaar op. Het is van groot belang, dat niet alleen verkenningen worden verricht vóór de actie, maar ook dat tijdens het gevecht veelvuldige meldingen over terrein en vijand worden gedaan. Hierdoor kan de commandant zijn reserves en vuurkracht op de juiste wijze, op de juiste plaats en tijd inzetten. Bij gemechaniseerde gevechten moeten de commandanten, met kleine beweeglijke gevechtsstaven, zelf een overzicht over de aan de gang zijnde actie houden om op de belangrijkste plaatsen in te kunnen grijpen. Treedt de infanterie vóór op, wat doorgaans het geval zal zijn, dan kunnen door haar verstrekte inlichtingen over het terrein, de eigen tanks en artillerie voor onaangename verrassingen behoeden. De inzet van reserves moet tijdig aan reeds in gevecht gewikkelde troepen bekend worden gemaakt, teneinde verwarring te voorkomen. Vooral bij aanvankelijke successen bestaat in de bewegingsoorlog het gevaar, de infanterie-eenheden wat al te onbekommerd in te zetten, zonder de nodige voorbereidingen. Zij kunnen immers alles. Uiteindelijk leidt dit tot te grote verliezen. Ook bij het aanvallen vanuit de opmars door versterkte voorhoedebataljons, moet voor overijling worden gewaakt. Het is hierbij van belang de vorderingen van in opmars zijnde neven-eenheden nauwkeurig te volgen. Doet men dit niet, dan is de kans te worden geïsoleerd en daarna vernietigd, zeer groot.

.-.-.-.-.

AANVAL VANUIT DE BEWEGING, artikel uit de "Rode Ster" d.d. 26/5/1965,
 geschreven door KOL. I. WOROBJEW
 (Voorzien van enkele notities tussen haakjes)

SAMENVATTING

De schrijver stelt dat de aanval vanuit de beweging voortgekomen is uit de noodzaak "langdurige" concentratie in een uitgangstelling te voorkomen, terwijl de moderne middelen (pantservoertuigen) het mogelijk maken de infanterie vanuit de diepte te doen aanvallen. Deze vorm van aanval werd in de "Grote Vaderlandse Oorlog", in het bijzonder door tank- en gemechaniseerde eenheden, ook nogal eens toegepast, zij het uitsluitend op haastig ingerichte verdedigende stellingen. Thans kan deze aanvalsvorm, dankzij de kernwapeninzetmogelijkheden ook op goed voorbereide verdedigende stellingen, uitgevoerd worden.

In een kernwapenoorlogvoering zal deze aanvalsvorm naar alle waarschijnlijkheid het meeste voorkomen. Behalve het voordeel van verkorting van de duur van de aanvalsvorbereidingen, kan door deze wijze van optreden het zwaartepunt van de aanval ook snel in een andere richting verlegd worden. Er zijn evenwel ook nadelen verbonden aan de aanval vanuit de beweging: de psychische vermoeidheid van het personeel wordt er groter door en het verbruik van brandstof en andere materiële middelen is groter. Van de troep wordt een grote beweeglijkheid en vaardigheid in het doorschrijden of omtrekken van besmette gebieden en van door grote branden en vernielingen versperde gebieden gevergd.

Deze vorm van aanval kan succesvol uitgevoerd worden indien over een voldoende uitgebreid wegenet dan wel over goed begaanbaar terrein wordt beschikt. In de winter en in moeilijk begaanbaar terrein (bergland en bosrijke moerasgebieden) zal het moeilijker zijn een dergelijke aanval uit te voeren. Opmarswegen, een startpunt, verkeersregelingsgebieden, ontplooiingsgebieden en een aanvalslijn worden gebruikt om te bereiken dat de aanval aaneengesloten en gelijktijdig ingezet kan worden. Het voornaamste criterium voor de ligging van hun bataljonsontplooiingsgebied vormt de dracht van onze kernwapeninzetmiddelen voor kleine KT-waarden.

De ligging van de aanvalslijn is, rekening houdend met het terrein, afhankelijk van de gekozen wijze van aanvallen: bij een "bereden" aanval wordt de aanvalslijn verder van de voorste rand van het weerstandsgebied gekozen, dan bij een aantal te voet. In het eerste geval wordt deze bijvoorbeeld gekozen nabij de maximum dracht van de vuursteunwapens welke met directe richting vuren (dus 1000-2000 m); in het tweede geval wordt de aanvalslijn zover mogelijk naar voren gelegd (enkele honderden meters). Het uitstijgen en ontplooiën van de infanterie moet wel achter een natuurlijke dekking geschieden. In het laatste geval zal zij vaak samenvallen met de voorste rand der eigen verdediging. Hergroepering tijdens de opmars naar de aanvalslijn moet voorkomen worden. Het verdient daarom aanbeveling de tanks voorop te plaatsen, waarachter de infanterie met de ingedeelde ondersteuningsmiddelen zich kan ontplooiën.

Aan de aanval gaat een verhoudingsgewijze (korter dan 20 à 30 min) korte, maar krachtige vuurvoorbereiding vooraf. Tijdens deze vuurvoorbereiding of voorafgaand daaraan, worden kernwapens op de zwaartepunten van de aanval ingezet. Als de eigen troepen geen direct gevechtscontact met de vijand hebben, kunnen deze kernwapens op de voorste steunpunten ingezet worden. Een "bereden" aanval kan dan ingezet worden in de richting van deze kernwapens, dan wel in de tussenruimten tussen de steunpunten.

Niet geneutraliseerde vijandelijke vuurwapens, vooral at-wapens, verder terreinsomstandigheden en mijnenvelden, zullen vaak tot uitstijgen dwingen; daardoor heeft de aanval te voet zijn betekenis toch behouden. Hierdoor krijgt de strijd een zeer afwisselend karakter.

Op grond van oefenervaringen meent de schrijver duidelijk te kunnen conclu-

deren dat het gelijktijdig bereiken van de voorste lijn van het vijandelijk weerstandsgebied door het aanvalschelon, nog steeds een voorwaarde voor succes is. Voor een voortgezette aanval in de diepte geldt dit principe niet.

Tenslotte merkt de schrijver op, dat de aanval vanuit de bestaande gevechtsaanraking in het moderne gevecht zijn betekenis blijft behouden. Als er geen strijdkrachten in de diepte beschikbaar zijn of als het terrein en de weeromstandigheden ongunstig zijn, kan het voorkomen dat deze aanvalsvorm gekozen moet worden. Het zal ook dikwijls kunnen voorkomen dat deze vorm van de aanval vanuit de verdediging wordt ingezet. Dit is mogelijk omdat de vuurkracht en de beweeglijkheid van de troepen enorm zijn toegenomen.

Vaak zal een combinatie van beide aanvalsvormen uitgevoerd kunnen worden: in de ene richting een aanval vanuit de beweging en in de andere een aanval vanuit een bestaande gevechtsaanraking.

.....

NINE KEYS TO THE NEW SOVIET STRATEGY

by Anne M. Jonas in "Nato's fifteen nations"

1. The Soviet regime is forced to recognize that the USSR and Red China are no closer to a rapprochement than they were when Premier Nikita S. Khrushchev was ousted from office.
2. In Eastern Europe, the Kremlin leadership change has not enhanced the possibilities of dictating or fully manipulating the behaviour of bloc leaders.
3. Throughout the international Communist movement, fragmentation remains as marked as ever. Many parties moving in many directions continue to pose problems for the Kremlin.
4. Inside the USSR, both the Party and the governmental apparatus are undergoing reforms in an attempt to accelerate achievement of the long-range goals set forth in the 1961 Party program for attaining "full communism" in Russia by 1980.
5. The new Soviet leaders are tackling anew the long-troublesome resource allocation problem. How to improve the quality and quantity of consumers' goods, to increase real wages, and to improve agricultural output have received particular attention.
6. Although the new Soviet "collective leadership" has evinced no overt stresses and strains to now, a succession crisis may already be in process within the USSR.
7. Soviet support for "national liberation wars" once again has been upgraded.
8. As a corollary to the increased emphasis on support for "national liberation movements" and on improvement of sectors of the domestic economy, "peaceful coexistence" with the major Western powers has assumed new significance.
9. The future success or failure of current Communist strategy will depend not on the USSR, but on the United States. Today "deterrence" must go far beyond the prevention of a thermonuclear war.

.....

WE NEED AN S-2

door Capt Leo Cohan in Marine Corps Gazette - jan '65

Although no member of a Marine rifle company carries the official designation of S-1, S-3 or S-4, this does not necessarily mean that there is no one to perform the tasks of these billets. Administrative matters are handled by the 1stSgt and the chief clerk; the property NCO and platoon right guides are concerned with supply; assistance in training and operations is rendered by the GySgt, weapons platoon commander and platoon sergeants.

The company commander has assistance in every staff function but one, intelligence. And this, more than any other single factor, is the reason for the appalling state of combat intelligence in the Marine Corps today. Use of the word appalling is, of course, only one man's opinion. In four Annual State of the Corps messages, however, former Commandant Shoup never expressed satisfaction in the state of combat intelligence.

We pay lip service to the importance of combat intelligence by perpetuating the myth that it is so important that it is everyone's responsibility.

The result is that no one takes care and hours later a one page message, filled with what purports to be intelligence information but is actually history, arrives at battalion. The S-2 makes an impassioned speech filled with words like adequate, timely, and important. The CO nods his head in agreement and the system goes on.

Furthermore, the system will continue in this line until we furnish the rifle company commander the same amount of assistance in intelligence matters as we give him in administrative and supply matters. What is needed is an Intelligence NCO, a company S-2.

By fixing the responsibility for intelligence with one individual, who has no other primary duties, we insure that information of intelligence value will be given immediate attention and placed into intelligence channels in time to be of use. The intelligence NCO could also be employed in supervising the handling of POWs, thus relieving one of the platoon NCOs and allow him to return to duty. A man with intelligence training at the company level would provide someone to conduct the immediate tactical interrogation of POWs, insuring that maximum information would be gained and that prisoners would be properly interrogated. He could also be used to coordinate, brief and debrief company patrols as well as maintain an enemy situation map for the company commander.

The facts of life being what they are, the chances of increasing the TO of a rifle company by one staff NCO are about the same as those of the proverbial snowball. I, therefore, propose an alternate solution: assign the duties and title of intelligence NCO to the company gunnery sergeant. While this solution leaves much to be desired, it at least fixes the responsibility with one individual (besides the company commander). We've voting NCOs, reenlistment NCOs, and a dozen and one other special NCOs. Isn't it about time we have an Intelligence NCO?

-.-.-.-.-..

CUBA AND PEARL HARBOR - kindsight and foresight
door Roberta Wohlsetter in Foreign Affairs van
juli 1965 (vol. 43 nr 4) - 17 bldz.

Een bijzonder belangwekkende studie, voornamelijk op inlichtingengebied, waaruit ook voor ons niveau veel valt te leren. Aan de hand van vele goede praktijkvoorbeelden wordt aangetoond dat de ondervolgende aspecten een tijdige, juiste beoordeling van de toestand bemoeilijken:

1. Tijdig onderkennen van essentiële inlichtingen tussen de stroom van overige gegevens, die niet ter zake dienen of zelfs in een andere, onjuiste richting wijzen. Hoe meer berichten binnen komen, hoe meer kans dat men enerzijds "verdrinkt" in de registratie en niet toekomt aan een tijdige, juiste interpretatie, en anderzijds dat men "tussen de bomen het bos niet meer ziet" - met andere woorden de essentie van bepaalde inlichtingen niet onderkent.
2. Onderkennen van de samenhang van op zich zelf onbelangrijk lijkende berichten, vooral moeilijk als de tegenstander de afzonderlijke aanwijzingen laat passen in schijnbaar logische situaties, die in een andere richting wijzen (misleiding) en als het eigen lagere inlichtingenpersoneel alleen de belangrijkste berichten aan de S2 doorgeeft.
3. Wantrouwen tegenover vreemde, onlogische meldingen, niet passend in het beeld dat men zich van een situatie heeft gemaakt (het gevaar van bepalen wat de vijand zal doen!) of komend uit een weinig betrouwbare bron of - nog ongelukkiger - in strijd met datgene wat men graag wil geloven. Zo werden vóór het Ardennen offensief in 1944 de aanwijzingen tot een komend Duits tegenoffensief verwaarloosd omdat men geloofde dat de Duitsers in feite reeds verslagen waren.
4. Doodgewoon pech hebben, bijv. doordat een luchtverkenning in een bepaald gebied door een samenloop van omstandigheden niets oplevert, terwijl juist in dat gebied zich de belangrijkste concentraties van de vijand voordoen. De hieruit voortvloeiende negatieve melding leidt tot een onjuiste conclusie, indien men onvoldoende controle toepast op binnenkomende berichten en teveel afgaat op een enkele melding. Is men hierin voorzichtiger, dan volgt ad 5.
5. Het feit dat een beoordeling van de toestand wordt opgebouwd uit een groot aantal feiten, niet wordt gebaseerd op één melding. Het onderkennen van een nieuwe ontwikkeling, het gericht verzamelen van aanvullende gegevens, de verwerking daarvan en de controle daarop kost tijd. Inmiddels kunnen de ontwikkelingen zo snel gaan dat zij vóór blijven op het beeld dat G2 en S2 zich van de situatie (kunnen) vormen. Dit aspect is bijzonder belangrijk in de moderne, mobiele oorlogvoering.
6. Technologische verrassing, in die zin dat men aanneemt dat de tegenstander technisch niet méér kan doen en niet wlugger kan doen dan wij in staat zijn uit te voeren, wat onjuist kan blijken te zijn. Zo voerde de USA op Cuba luchtverkenningen met zo'n tussenruimte uit, dat de CIA - uitgaande van de Amerikaanse prestaties terzake - aannam tijdig te merken als ergens raket-lanceerinstallaties werden gebouwd. In werkelijkheid was die tussenruimte voldoende om bestaande raketinstallaties af te breken, te verplaatsen en weer geheel operationeel gereed te hebben op een andere plaats.

.....

PRISONER OF WAR IN RETROSPECT

Bij Stafsgt A.G. Nicholson in Canadian Intelligence
Quarterly van april '65 (vol. 3 nr 2)

PART 3 - THE TRANSITION

Transition is defined in the Oxford Dictionary as change, or the passing from one condition to another. The word most aptly describes the period from the moment that a person first becomes a PW until the time he first arrives at a PW camp. Until he arrives at a PW camp, he is a nonentity. His government, friends and loved ones know nothing of his fate; he has not yet been registered with the International Red Cross and therefore runs the greatest risk of being exterminated by his capture during this period, with little fear of enquiry, if not with impunity.

The drastic changes that we had to undergo began to make themselves manifest during this time. The sudden loss of liberty, sharp reduction in food, lack of clothing and shelter, inadequate sanitation and health facilities, little water, no soap or razors, all tended to make us forget that we remained soldiers even though we were now PW. The enemy encouraged this mood by adding fuel to the fire in the form of degradation, humiliation and deprivation in order to exploit it later by the offer of some insignificant comfort or reward in exchange for our cooperation. Cooperation, of course, only alienates a PW from his friends; it forces him deeper into the enemy camp and causes him to be secretly despised for his disloyalty.

Shortly after our arrival in the courtyard, our captors supplied us with a bowl of watery soup, something like chicken noodle, sans chicken. I have often wondered why this initial act of humanitarianism occurred when our subsequent treatment was so different. I can only conclude that it was for some ulterior motive which never became apparent. I believe, though, that it may have been designed to lull us into a false sense of security, to dispel our fears and to counter any plans that we might have had for a mass escape, at a time when the German was reorganizing his forces.

Toward evening we were marched to an abandoned brickyard on the outskirts of Dieppe where we were bedded down for the night. In spite of the innumerable broken bricks which littered the yard, total exhaustion took over, and we fell into a fitful sleep. The following morning we were issued with a loaf of black rye bread, which at the time tasted sour and repulsive, but for which I subsequently developed a taste I retain to this day. Immediately after, we were started off on a march to a transit camp on the outskirts of Rouen.

During the march we were able to take stock of ourselves for the first time; a sorry looking lot, unwashed, unshaven and dishevelled. The many walking wounded, some quite badly, were to remain untreated for another two weeks. Some who had been pulled from the channel were without boots and completely naked. French civilians attempting to supply them with clothing were beaten off with rifle butts and bayonets. Throughout the march, French farmers of the district attempting to supply us with fresh milk and water were likewise repulsed. Our thirst was becoming acute, and necessity taught us (without formulating a concerted plan) the value of diversionary tactics. It was discovered that if a large number made a squeeze to the left of the road toward some farm, the guards would all rush to that point leaving the right unprotected, enabling us to accept offers from that side. The guards noticing the new threat would rush back leaving the PW on the other side to accept offers, and so the see-saw went, bringing with it much shouting, shoving and threats, with an occasional shot in the air, but nothing too drastic. These diversionary tactics eventually reached a high state of development, refinement and effectiveness.

The transit camp at Rouen remains a hazy memory in my mind. It was in effect an interrogation centre, but our captors had lost most of their advantage in this regard when they removed all of our personal effects (such as we had) during the searches at Dieppe. They now had a great pile of photographs, letters, service books and other personal effects which they were unable to sort out effectively. I can recall an attempt by the Germans to divide the English and French speaking Canadians by supplying the French speaking Canadians with comforts reputed to be from the Vichy French government, accompanied by statements to the effect that being of French origin they were not bound by any oaths of allegiance to Canada and that they could expect to receive the same consideration given to the French after their capitulation. Our French Canadian colleagues immediately incurred the wrath of the Germans by splitting their parcels with the English speaking Canadians. Many propaganda photographs and movies were made at this camp. Intelligence gathering media entailed the normal phony Red Cross representatives, registration cards and offers of radio messages home. Aside from this, I recall the camp as a series of delapidated buildings, piles of straw for bedding and a constant fight for the infrequent rations of soup which often got spilled in the process - discipline and morale were at the lowest point that I was to experience in all my time as a PW. Discipline was soon restored by the threat of physical violence to anyone getting out of line from a short but tough WO1 from the British Commandos. This was the only effective means of control available to PW other than the unthinkable sin of reporting breaches of discipline to our captors.

Our stay at this camp ended after several days when we were herded into sealed boxcars, eighty men to a car. Two small windows covered with barbed wire, one at each end, offered the only ventilation. The toilet facilities consisted of a metal can placed in the middle of each car, which required frequent emptying through one of the windows. It became a constant source of amusement throughout the ten day trip to attempt to douse any guard noted to be standing on the steps leading down from observation cars spotted throughout the train. Effectiveness of aim was determined by the screams of "schweinhund" emitted by the recipient. Food throughout the trip consisted of one loaf of black bread and two tins of meat of doubtful origin.

DE ONDERVRAGING EN AFVOER VAN KRIJGSGEVANGENEN BINNEN HET LEGERKORPS

door Majoor A.Th. Arons en Kapitein C.F. Toorop

Inleiding

De bedoeling van deze beschouwing is om - in aansluiting op het artikel "De behandeling van krijgsgevangenen bij een gemengd pantserinfanteriebataljon (mech) cq gemengd tankbataljon in de aanval" (zie 2e jaargang 1963, nr 3), alsmede in verband met de nog bestaande leemte - ondermeer veroorzaakt door gebrek aan praktische ervaring - de lezers een aanwijzing te geven t.a.v. de ondervraging en afvoer van krijgsgevangenen. Vooropgesteld moge worden, dat de schrijvers zich zeer wel bewust zijn, dat er vele vraagpunten zullen rijzen dan wel zullen blijven bestaan. Gaarne zullen we hierover de meningen/praktijk ervaringen willen horen van de S2n.

Algemeen

Hoewel het wezen van het gevecht tengevolge van de mechanisatie/motorisatie, aanmerkelijk is veranderd, is de betekenis van de krijgsgevangenen als inlichtingenbron niet verminderd, integendeel in sterke mate toegenomen.

Juist door de mechanisatie/motorisatie van de moderne strijdkrachten zullen de verschillende fasen van het gevecht sneller verlopen, hetgeen impliceert dat de resultaten van de ondervraging van krijgsgevangenen ook sneller ter beschikking dienen te komen van de troepencommandanten die het gevecht voeren opdat zij voortdurend op de hoogte blijven van de vijandelijke voornemens. Het probleem krijgsgevangenen-afvoer en -ondervraging doet zich in vreedstijd niet of nauwelijks voor en hierin schuilt het gevaar dat deze inlichtingenbron in het vergeetboek raakt met als gevolg dat in oorlogstijd geen snelle goed lopende procedure is vastgelegd voor het doelmatig gebruik van deze inlichtingenbron.

Men dient zich in dit verband te realiseren dat tot dit moment de krijgsgevangene in oorlogstijd vrijwel de enige inlichtingenbron is die de commandant van een gevechtseenheid kan informeren omtrent tactische inlichtingen van ommiddelbaar belang voor zijn onderdeel.

Het verdient derhalve aanbeveling na te gaan in hoeverre de ondervraging en afvoer aan de gewijzigde omstandigheden dient te worden aangepast.

Achtereenvolgens zullen deze onderwerpen worden gezien.

ONDERVRAGING1e Ondervraging

Meer dan vroeger komen 2 belangrijke aspecten naar voren t.w.:

a. De behoefte van de onderdelen aan tactische inlichtingen

Tengevolge van de snelheid van en de afstand tussen de gevechtseenheden is er een directe behoefte aan ondervragingsresultaten bij lagere eenheden. Het zou derhalve van groot belang zijn, dat de S2n zelfstandig kunnen beschikken over verzamelorganen (ondermeer ondervraagploeg).

b. Onder welke omstandigheden geeft de krijgsgevangene de meeste inlichtingen

De tactische inlichtingenwaarde van de krijgsgevangene in het moderne gevecht is in het algemeen gesproken beperkt tot enkele uren en wordt bij toename van de snelheid steeds korter. Dit impliceert, dat de 1e ondervraging van de krijgsgevangene zo snel mogelijk dient te geschieden m.a.w. zover mogelijk naar voren.

Het bovenstaande geeft aanleiding tot de overweging om de ondervraagploegen in te doen delen bij de bataljons (verk, painf en tank).

In hoeverre dit te realiseren is, gelet op het beschikbare aantal ondervragers alsmede of deze indeling in oorlogstijd permanent moet zijn of afhankelijk van de opdracht van het bataljon, moge voorshands buiten beschouwing worden gelaten, een feit is echter, dat de SOPID 1 LK aangeeft, dat de 1e ondervraging zover mogelijk naar voren dient plaats te vinden. Zo mogelijk op brigade niveau. Een ondervraging op brigadeniveau geeft echter de volgende nadelen:

- tijdverlies (afvoer van eenheden in voorste lijn naar brigade), derhalve veroudering van inlichtingen van onmiddellijke tactische waarde;
- extra schakel in de afvoer (brigade is niet opgenomen in de verzorgingsketen - dit nadeel vervalt indien de brig log zelfstandig zou zijn).

Het verdient o.i. daarom aanbeveling een ondervraagploeg aan een eenheid in voorste lijn beschikbaar te stellen. Indien een bataljon niet over een ondervraagploeg beschikt (hetgeen momenteel veelal het geval is) zal slechts een summier ondervraging door de sgt toeg tolk (mob) kunnen plaats vinden, waar-

bij men dient te beseffen, dat de talenkennis van deze functionaris beperkt is. De ondervraging dient zich dan noodgedwongen te beperken tot naam, rang, registratienummer en onderdeel. Voorts beschikt deze sgt tolk niet over vervoer en radio.

2e Ondervraging

De 2e ondervraging vindt plaats op legerkorps niveau (nabij de legerkorpsverzamelplaats krijgsgevangenen) door de aldaar beschikbare ondervragingsploegen.

AFVOER

Men dient zich te realiseren, dat een snelle afvoer van krijgsgevangenen zowel voor als na de eerste ondervraging beslist noodzakelijk is. Ook na de eerste ondervraging dient een snelle afvoer naar de legerkorps krijgsgevangenen verzamelplaats verzekerd te zijn, in het bijzonder van die categorie krijgsgevangenen die uit de aard van hun rang of functie beschikken over gegevens die - hoewel niet van direct tactisch belang voor de voorste eenheden - wel van belang zijn voor de oorlogvoering in groter verband. Achtereenvolgens zullen we bezien de afvoer bij de cie, het bat en de brig/divisie.

a. Krijgsgevangenen bij de/het cie/esk enz.

Zoals reeds gesteld in het eerder genoemd artikel in de 2e jaargang 1963, nr 3, is een juiste behandeling van krijgsgevangenen bij aanvallende gemechaniseerde eenheden uiterst moeilijk. Bij de cie dient de krijgsgevangene alleen te worden ontwapend, eventueel een richting te worden gewezen, doch bij voorkeur gebracht te worden naar een - door de BC van te voren aan te geven - geschikt herkenbaar punt.

Op welke wijze en met welk personeel dit gebeurt moet aan het initiatief van de CC worden overgelaten. Een vaste regel hiervoor is niet te geven, aangezien e.e.a. te zeer afhankelijk is van omstandigheden, zoals soort actie, aantal krijgsgevangenen, beschikbaar personeel enz.

De CC dient voor het gevecht zijn onderhebbenden duidelijk instructies te verstrekken m.b.t. ontwapening, afvoer enz. Het maken van krijgsgevangenen dient direct via commandokanalen of anderszins te worden gemeld aan de S2.

b. Krijgsgevangenen bij het bataljon

Evenals de afvoer en bewaking bij de cie is het niet doenlijk stringente richtlijnen te verstrekken m.b.t. de behandeling bij het bataljon.

Het is de BC (op advies van zijn staf) die beslist op welke wijze de afvoer, bewaking en ondervraging plaatsvindt.

De factoren die van invloed zijn op de beslissing kunnen ondermeer zijn:

- de soort actie (aanval, verdediging, opmars);
- de te verwachten aantallen krijgsgevangenen;
- het voor bewaking beschikbare personeel;
- het al dan niet aanwezig zijn van een ondervragingsploeg.

Als mogelijke richtlijnen moge het volgende worden gesteld:

De BC geeft in zijn bevel één (meerdere) geschikt(e) punt(en) aan waarheen de cien/esks hun krijgsgevangenen afvoeren.

Op dit punt wordt de bewaking overgenomen door een - door de BC - aangewezen ploeg (kgvn afvoerploeg), bestaande uit bv 1 oo en 3 man (+ een vervoermiddel). Deze ploeg moet worden geïnstrueerd t.a.v. o.a. afvoer naar de ondervragingsploeg cq sgt tolk, behandeling van buitgemaakt materieel en/of documenten, enz. Welk personeel hiervoor wordt aangewezen, wordt in het midden gelaten.

Immers het personeel van het bataljon, dat hiervoor wordt aangewezen, wordt in feite onttrokken aan hun daadwerkelijke oorlogstaak. Zolang geen personeel van

buiten het bataljon (b.v. personeel van het muziekkorps) beschikbaar wordt gesteld dient het te komen uit de batres, de staf en vzcgie of wel kan hiervoor de batsverkgroep (indien niet ingezet) worden gebruikt.

De afvoer naar de ondervragingsploeg/sgt tolk kan op verschillende wijzen plaatsvinden. Met het vervoermiddel van de bewakingsploeg, een toevallig naar achter rijdend voertuig, dan wel te voet (b.v. bij grote aantallen). Denk er echter aan, dat tijd kostbaar is. De ondervraging (ongeacht wie dit doet) kan plaatsvinden hetzij in de nabijheid van het geschikte punt (op niet al te grote afstand van de BC/S3), hetzij in de buurt van de sectie 2 (in de nabijheid van de batcp).

Het is echter zo, dat bij een ondervraging in de buurt van het geschikte punt enerzijds tijd gewonnen kan worden (afvoertijdgegevens snel bij de BC), doch anderzijds bij b.v. een voorwaartse beweging het contact verloren kan gaan (geen vbd bij ondervraagploeg/sgt tolk- BC/S3 zullen eveneens regelmatig verplaatsen). De gegevens verkregen uit ondervraging in de nabijheid van de CP kunnen daarentegen altijd via de bestaande verbindingen worden doorgegeven. Heeft de ondervraging plaatsgevonden, dan zorgt de genoemde krijgsgevangenen-afvoerploeg er voor, dat de krijgsgevangenen naar het bataljons verzorgingsgebied worden gebracht.

c. Krijgsgevangenen bij brigade/divisie

De afvoer vanaf het bat naar achteren kan - alsmede afhankelijk van de locatie waar een eerste/tweede ondervraging plaatsvindt - geschieden op de volgende wijzen:

- via de brigade naar de divisie c.q. legerkorpsverzamelplaats krijgsgevangenen (wijze van vervoer niet aan te geven o.a. afhankelijk van ligging brigade cp);
- naar de divisie-verzamelplaats krijgsgevangenen (d.m.v. vzgvtgn, die naar de divisie-verdeelplaatsen KL I, II/IV en III gaan);
- rechtstreeks naar de legerkorpsverzamelplaats krijgsgevangenen (d.m.v. munitievoertuigen, die naar de legerkorpsaanvullingsplaats rijden voorzover geen divisie aanvullingsplaats kl V is ingericht).

Voor de bewaking van de krijgsgevangenen zal gebruik dienen te worden gemaakt van het personeel, dat met deze voertuigen meegaat of van gewonden, die hier toe in staat zijn en afgevoerd dienen te worden voor geneeskundige behandeling bij een hoger echelon.

Voor de bewaking van transporten van de divisieverzamelplaats naar de legerkorpsverzamelplaats wordt personeel van de divisie marechaussee compagnie aangewezen.

Krijgsgevangenen, welke in het achtergebied van de brigade/divisie worden gevangen genomen, dienen te worden afgevoerd naar de divisieverzamelplaats, alwaar zij aan de eerste ondervraging worden onderworpen. Zij moeten daarheen worden afgevoerd door de gevangennemende eenheid.

d. Gewonde krijgsgevangenen

Gewonde krijgsgevangenen worden afgevoerd via geneeskundige kanalen. Ondervraging vindt - indien hun toestand dit toelaat - plaats zo spoedig mogelijk na gevangename, bij voorkeur bij de bhp.

Ondervraging in een later stadium heeft alleen zin, indien het krijgsgevangenen betreft die voor een tweede ondervraging in aanmerking komen.

Conclusie:

Voor de problemen, welke vastzitten aan de ondervraging, afvoer en bewaking van krijgsgevangenen zijn geen exacte richtlijnen te geven.

Veel is afhankelijk van het organisatievermogen en het initiatief van de commandant en zijn staf. Aangezien - i.v.m. de mech/mot - nog weinig ervaring m.b.t. dit onderwerp is opgedaan, moge lezers worden verzocht hun zienswijze (praktijk ervaring) in te sturen speciaal ten aanzien van:

- a. De behandeling van krijgsgevangenen bij een mechie/tkesk.
- b. De ondervraging, bewaking en afvoer van krijgsgevangenen binnen het mech/tkbat.
- c. De wijze waarop de eenheden - in vreedestijd, tijdens oefeningen - het krijgsgevangenen-afvoerprobleem kunnen beoefenen.

Naschrift van de redactie:

Zowel de schrijvers van dit artikel als de redactie zullen het zeer op prijs stellen zoveel mogelijk reacties op dit artikel te ontvangen, in het bijzonder van brigade- en bataljons S2'n.

.....

BOEKBESPREKING

NUCLEAR WAR door Neville Brown

Dit boek behandelt de Oost-West balans. Een groot aantal gegevens uit open bronnen zijn opgenomen. De behandelde onderwerpen zijn:

- Kernwapens;
- Sovjet en Westerse strategische bommenwerpers;
- Elektronische oorlogvoering;
- Strategische raketten; o.a. die van het Westen en de Sovjet Unie zowel "land based" als "sea based";
- Problemen verbonden aan de antiraket-raketten;
- Russische wapens;
- Biologische oorlogvoering;
- Doctrines zoals o.a. die van de "flexible response";
- Bescherming burgerbevolking;
- Conventionele oorlogvoering;
- Conventionele verdediging van Europa;
- Nucleaire wapens in Europa met daaraan verbonden problemen.

Zeer vele problemen worden duidelijk behandeld, voorzien van goede gegevens.

.....

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

1. MAKE USE OF YOUR SCOUTS in Marine Corps Gazette van aug 1965.

Dit korte artikel geeft duidelijk aan dat de bataljonsverkenningsgroep dikwijls niet wordt gebruikt voor het doel, waarvoor deze eenheid werd geschapen. Een veel voorkomende oorzaak is de vaak passieve instelling van een bats-S2, die vrijwel uitsluitend op binnenkomende berichten werkt, zonder zelf actief gegevens te laten verzamelen.

Een bataljonsverkenningsgroep kan vele taken voor de S2 verrichten, zoals:

- bemannen van de AN/TPS21 radar;
- inrichten van waarnemingsposten op plaatsen waar dit voor de cten niet mogelijk is;
- uitvoeren van patrouilles als verlengstuk op de ctespatrouilles;
- contact onderhouden met neveneenheden;
- optreden als radio-relay;
- verzamelen van gegevens in op de vijand vermeersterde opstellingen (documenten, materieel);
- helpen bij de behandeling van krijgsgevangenen;
- de bc op de hoogte houden van de toestand tijdens het beweeglijk gevoerde gevecht;
- optreden als veiligheidsadviseurs voor de ccn.

Om een goede uitvoering van deze taken te verzekeren dient de S2 de opleiding persoonlijk te stimuleren en te leiden. Vooruitzien en initiatief moeten worden benadrukt. De verkenneren moeten ook oefenen met de cten.

Een goed geoefende verkenningsgroep kan de "rechterarm" van de S2 zijn en van groot belang voor het gehele bataljon.

2. INTELLIGENCE, KEY TO VICTORY in Military Review van sep 1965

Dit artikel geeft een overzicht met geschiedkundige voorbeelden vanaf het boek Numeri in de Bijbel tot heden. De hier weergegeven voorbeelden kunnen bij de instructie goede diensten bewijzen.

Over de bekende zeeslag bij Midway in de Tweede Wereldoorlog, die het keerpunt vormde van de oorlog in de Pacific, zijn de ondervolgende woorden van de bekende geschiedschrijver Samuel P. MORISON wel van grote betekenis. "Nimitz had the inestimable advantage of knowing when and where the enemy intended to attack. But for early and abundant decrypted intelligence, and, what was more important, the prompt piecing together of these bits and scraps to make a pattern, "David" United States Navy could never have coped with the Japanese "Goliath".

De voorbeelden zijn kort doch zeer duidelijk aangegeven.

3. Enkele artikelen in TRUPPENDIENST - 1965 nr 5

a. DER SPAHTRUPP IN DER AMERIKANISCHEN ARMEE

Hierin wordt op duidelijke wijze weergegeven hoe de Amerikanen thans de opleiding van commandanten van verkenningpatrouilles ter hand nemen bij het "Ranger Department" op de Inf School te Fort Benning.

Het artikel geeft een uitvoerige beschrijving over de samenstelling van verkenningpatrouilles en gevechtspatrouilles, alsmede opdracht voorbereiding en uitvoering hiervan. Vele voorbeelden en duidelijke schetsen, voorbeelden van te gebruiken codes, enz., alsmede betreffende het samenstellen van oefeningen. Het geheel is een korte samenvatting van de cursus die Fort Benning hierin geeft.

b. Blz. 440 geeft een bovenaanzichtsfoto van zes soorten Sovjet raketten. Mogelijk geschikt voor de opleiding van of oefeningen voor waarnemers lichte vliegtuigen.

c. DIE MITTEL DER AFKLÄRUNG

Een overzicht van o.a.:

- Fernmelde aufklärung.
- Radaraufklärung.
- Infrarot aufklärung.

4. DIE SOWJETISCHE KRIEGSSCHIFFTYPEN - ENTWICKLUNG SEIT 1958 in Wehrkunde 2-1965

5. DIE WEITERENTWICKLUNG DES MILITARISCHEN FUHRUNGSDENKEN IN DER SOWJETUNION door Erich F. PRUCK in Wehrkunde 7-1965

Deze bekende schrijver heeft reeds veel over de Sovjetstrijdkrachten geschreven. Dit stuk bevat een uitgebreide bronnenlijst en vermeldt daarbij o.a. artikelen uit de Rode Ster. Vooral paragraaf III "Het Sovjet-beeld van de toekomstige oorlog" is voor ons van belang.

6. Enkele artikelen in SOLDAT UND TECHNIK van sep 1965

a. Artikel "KOMMT DER UNBEMANNTE LASTENSEGLER? AMERIKANER MACHEN AUSGEDEHNTTE VERSUCHE MIT ZAHLREICHEN MODELLEN", van Generaal-Majoor A.D. Walter GERICKE, waarin foto en gegevens over een onbemande automatische verkenners, de Surveillance Drone Flex-Bee.

Deze lichte en zeer beweeglijke drone is zo geconstrueerd, dat hij vanuit vooruitgeschoven stellingen kan worden gestart om opnamen van doelen in het vijandelijke gebied te maken, welke doelen vanuit de eigen opstellingen niet kunnen worden gezien. De drone start vanaf een draagbare lanceerinrichting die door twee soldaten bediend kan worden.

b. GEFECHTSAUSBILDUNG DER POLNISCHEN ARMEE met 9 foto's (2 blz.).

c. SCHUTZENPANZER, HISTORISCHE ENTWICKLUNG UND HEUTIGER STAND.

Artikel van Oberstleutnant Dr. F.M. VON SENGER UND ETTERLIN, waarin o.a. gegevens en foto's van de Russische BTR-50 P, BTR-152/1 en BTR-60 P (9 blzn).

d. BERICHT ÜBER NEUE SOWJETWAFFEN, raketten en een nieuwe middelbare tank (T-62) - 1 blz.

e. KAMPFSTOFFMINEN AN DER ZONENGRENZE, versterking van het ijzeren gordijn door aanleg van chemische mijnevelden, waarvan de gassen de ogen prikkelen en een verdovende werking hebben. Bovendien gebruik van "Lanzetten-draht" met lange, dunne, scherpe uitsteeksels die reeds bij gering contact ernstige verwondingen kunnen geven (1 blz.).

f. "DESERTEUR IM SELBSTGEWÄHLTEN GEFÄNGNIS", praktijk-voorbeeld van een wegens een kleine overtreding naar Oost-Duitsland gedeserteerde militair van de Bundeswehr, die daarna in de DDR werd opgeleid voor propaganda-uitzendingen tegen de Bundeswehr. Omdat hij al spoedig zijn fout inzag, wilde hij naar West-Duitsland terug vluchten, maar werd gegrepen en veroordeeld. Een tweede poging verliep identiek. Na uitzitten van zijn straf zal hij nu aan West-Duitsland worden uitgeleverd, om daar als deserteur te worden veroordeeld (1 blz.).

7. THE BERTRAND STEWART PRIZE ESSAY 1964 in Army Quarterly van jan '65

Een zeer duidelijk artikel over het optreden bij nacht en het gebruik van "nightvision equipment".

8. De ondervolgende artikelen in MILITARY REVIEW van jul '65
 - a. PREPARING THE SOVIET SOLDIER door Bjelajac en Adams.
 - b. SOVIET PROPAGANDA APPARATUS door Clews.
9. NATO EN COMMUNISTISCHE TANKS door Miller in Armor 1965/3.
10. De ondervolgende artikelen in AN COSANTOIR (Dublin) 1965/7:
 - a. Een artikel over het Chinese concept van mensen tegen wapens, geschreven door Harrigan.
 - b. Een artikel over de officiersopleiding in het Russische leger, geschreven door Lyon.
11. De ondervolgende artikelen in TRUPPENDIENST 1965/4:
 - a. DER GEPANZERTE SPÄHTRUPP door Koman.
 - b. MIT INFRAROT MARSCHIEREN UND SCHIESZEN door Mahna.
12. De ondervolgende artikelen in de ALG.SCHW.MIL. ZEITSCHRIFT 1965/7:
 - a. ZUM PROBLEM DER MIL. GEHEIMHALTUNG.
 - b. DER SOVJETISCHEN SCHWIMMPANZER PT 76.
13. In SHIPS OF THE WORLD (Tokio), 1965/4 en 5, een artikel over Sovjet duikboten (4e deel) door Shiga.
14. In UMSCHAU IM WISSENSCHAFT UND TECHNIK (Frankfurt a/Main), 1965/13 en 14, de volgende artikelen:
 - a. NEUE WANDKARTEN DER ERDATMOSPHÄRE door Geiger.
 - b. FALSCHFARBEN-PHOTOGRAFIE FÜR DIE LUFTBILD-INTERPRETATION door Fricke und Völger.
15. HÖHENWINDE MIT RADAR GEMESSEN in VDI-Nachrichten (Düsseldorf), nr 28.
16. In de uitgaven van de MARINE CORPS GAZETTE van 1965 staan zeer veel artikelen opgenomen over de GUERILLA-OORLOGVOERING, terwijl achterin lijsten zijn opgenomen van boekwerken op dit gebied, o.a. van O. Heilbrunn, Mao Tse Tung, Generaal Vo Nguyen Giap (de overwinnaar van Dien Bien Poeh), C-Dixon, P. Paret en Che Guevara.
17. 20 jaar geleden: DE TWEEDE WERELDOORLOG EINDIGDE IN DE BAAI VAN TOKIO in de Legerkoerier van sep '65; enkele goede praktijkvoorbeelden op inlichtingengebied.

.....

ENQUETE

Door het vertrek van de Luitenant Kolonel E.Th. Poppe moeten nieuwe wegen worden gevonden om een verantwoorde uitgave van het MID-Tijdschrift te blijven garanderen. Wij verzoeken iedereen die ons blad leest om mee te werken en Uw reactie op onderstaande vragen aan ons te zenden vóór 24 januari 1966.

1. Welke onderwerpen ziet U graag opgenomen in het MID-Tijdschrift?
2. Ziet U graag een andere (duidelijker) groepering van de gepubliceerde artikelen? Zo ja, in welke groepen van onderwerpen moeten de artikelen dan worden ondergebracht.
3. Is U voorstander van het gebruik van de (meest) gangbare militaire afkortingen in onze artikelen, waardoor de lengte kan worden beknot en veelal aan overzichtelijkheid wordt gewonnen. Een nadeel is de mogelijkheid van een eventueel misverstand bij het lezen van de afkortingen.
4. In het verleden hadden wij slechts enkele actieve medewerkers. Een financiële tegemoetkoming voor ingezonden werk konden en kunnen wij helaas niet geven. Ziet U mogelijkheden om toch regelmatig, goede copy te verkrijgen?
5. Bent U bereid om af en toe zelf iets in te zenden? Zo ja, wilt U ons dan nu al vast het onderwerp vertellen?
6. Heeft U nog andere adviezen of ideeën op dit gebied?

De redactie.